

144/2012. (XII. 27.) VM rendelet

a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól

Hatályos: 2023. 06. 30. –

Lekérdezés ideje: 2025.12.03 08:52:09

144/2012. (XII. 27.) VM rendelet

a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól

Hatályos: 2023. 06. 30. –

A hulladékról szóló [2012. évi CLXXXV. törvény 88. § \(2\) bekezdés 6. pontjában](#) kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló [212/2010. \(VII. 1.\) Korm. rendelet 94. § k\) pontjában](#) meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya

- a) az elhasználdott PCB-re és PCB-t tartalmazó hulladékká vált berendezésekre,
 - b) a használatban levő, PCB-t tartalmazó anyagokra, a PCB-t tartalmazó berendezésekre, valamint
 - c) az a) és b) pontban meghatározottak kezelésére
- terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. § (1) E rendelet alkalmazásában:

1. *elhasználdott PCB*: a hulladékká vált PCB;
 2. *megtisztítás*: minden olyan kezelési művelet, amely lehetővé teszi a PCB-vel szennyezett berendezések, tárgyak és anyagok környezetvédelmi szempontból biztonságos körülmények között végzett hasznosítását, beleértve a PCB-t tartalmazó folyadék PCB-t nem tartalmazó alkalmas folyadékkal történő cseréjét is;
 3. *PCB*:
 - a) a poliklórozott bifenil,
 - b) a poliklórozott terfenil,
 - c) a monometil-tetraklór-difenil-metán, monometil-diklór-difenil-metán, monometil-dibrom-difenil-metán, továbbá
 - d) bármilyen keverék, amely az a)–c) pontokban meghatározott anyagok bármelyikét összesen 0,005 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban tartalmazza;
 4. *PCB-t tartalmazó berendezés*: nem megtisztított, korábban és jelenleg is PCB-t tartalmazó bármilyen berendezés, így különösen transzformátor, kondenzátor, továbbá maradék PCB-készletet tartalmazó gyűjtőedény.
- (2) Azt a berendezést, amely PCB-t tartalmazhat, PCB-t tartalmazó berendezésnek kell tekinteni, kivéve, ha a hulladék birtokosa igazolja, hogy a berendezés PCB-t nem tartalmaz.

3. Általános rendelkezések

3. § (1) A 0,05 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban PCB-t tartalmazó berendezéseket a tulajdonos vagy az üzemeltető megtisztítja, és azokat ártalmatlanítja.

(2) A PCB-t tartalmazó transzformátor az e rendeletben foglalt előírások betartásával történő megtisztításáig, üzemén kívül helyezéseig vagy ártalmatlanításáig csak abban az esetben üzemeltethető és szervizelhető, ha a cél annak biztosítása, hogy a benne lévő PCB eleget tegyen a dielektromos követelményekre vonatkozó műszaki előírásoknak, feltéve, hogy az ilyen transzformátor jól működik és nem szivárog.

(3) Tilos a PCB más anyagtól történő elkülönítése további felhasználás céljából.

144/2012. (XII. 27.) VM rendelet

a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól

Hatályos: 2023. 06. 30. –

Lekérdezés ideje: 2025.12.03 08:52:09

(4) Az e rendelet hatálybalépését követően üzembe helyezett transzformatort PCB-vel vagy PCB-t tartalmazó folyadékkal feltölteni, továbbá a használatban lévő transzformatort utántölteni vagy újratölteni tilos.

(5)¹ Az 5 dm³-nél több PCB-t és elhasználdott PCB-t tartalmazó berendezések nem üzemeltethetők. Erősáramú kondenzátorok esetén az 5 dm³-es határérték az összekapcsolt készülékcsoportra vonatkozik, valamennyi részegységre külön-külön és együttesen is.

4. § (1) Az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi PCB-vel kapcsolatos tevékenység kizárólag az egyéb jogszabályokban meghatározott

- a) tűzvédelmi előírások, valamint
- b) a munkavállalók egészségét, biztonságát nem veszélyeztető munkavégzésre vonatkozó szabályok betartása mellett gyakorolható.

(2) A PCB-ben, a PCB-t tartalmazó berendezésben, valamint az elhasználdott PCB-ben lévő anyagok PCB-koncentrációjának meghatározását kizárólag akkreditált laboratóriumok végezhetik.

(3)² Az elhasználdott PCB, továbbá a PCB-t tartalmazó hulladék, vagy ilyen hulladékot tartalmazó berendezés gyűjtésére, szállítására, kereskedelmére, közvetítésére, tárolására, valamint kezelésére a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

4. A PCB-t tartalmazó berendezések megtisztítása

5. § (1) A 0,05 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban PCB-t tartalmazó folyadékkal feltöltött transzformátorok megtisztítása a következő feltételekkel végezhető:

- a) a folyadék PCB-koncentrációját 0,05 tömegszázalék alá kell csökkenteni, és ha lehetséges, akkor 0,005 tömegszázalék alá;
- b) a PCB-t nem tartalmazó, PCB-t helyettesítő folyadékok használatának lényegesen kisebb kockázatot kell magában hordoznia, mint a PCB-t tartalmazó folyadékok használatának;
- c) a PCB-t tartalmazó folyadék cseréje után a PCB-t tartalmazó folyadékot ártalmatlanítani kell;
- d) a transzformátor címkéjét az 1. mellékletben előírt címkére kell cserélni.

(2) Azokat a transzformátorokat, amelyekben a folyadék 0,05 és 0,005 tömegszázalék közötti koncentrációtartományban PCB-t tartalmaz, az (1) bekezdés b)–d) pontjában előírt feltételeknek eleget téve

- a) meg kell tisztítani, vagy
- b) hasznos élettartamuk végén ártalmatlanítani kell.

6. § Azt a PCB-t tartalmazó berendezést, amely egy több tagból álló berendezés részegységét képezi, a berendezés használaton kívül helyezésével, hasznosítását, ártalmatlanítását megelőzően az adott berendezésből el kell távolítani, és azt elkülönítetten kell gyűjteni, ha a PCB-t tartalmazó részegység eltávolítása ésszerű módon megvalósítható.

5. A PCB-tartalmú hulladék égetése

7. § (1) A PCB, az elhasználdott PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések hajókon történő égetése tilos.

(2) A PCB, az elhasználdott PCB, továbbá az elhasználdott PCB-t tartalmazó berendezés ártalmatlanítására az égetésen kívül más ártalmatlanítási módszerek is elfogadhatók, feltéve, hogy környezetvédelmi biztonságuk legalább egyenértékű az égetés biztonságával és eleget tesznek a környezetvédelmi előírásoknak, továbbá megfelelnek az elérhető legjobb technika követelményének is.

(3) Az ártalmatlanítási műveletek listáját a 2. melléklet tartalmazza.

6. A PCB-t tartalmazó berendezések nyilvántartásba vétele és jelölése

8. § (1) A tulajdonosnak vagy az üzemeltetőnek a PCB-t tartalmazó berendezésről nyilvántartást kell vezetnie.

(2) A PCB-t tartalmazó berendezésről vezetett nyilvántartásnak – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a következőket kell tartalmaznia:

- a) a berendezés tulajdonosának vagy üzemeltetőjének nevét és címét;
- b) a berendezés helyét és a berendezés leírását;
- c) a berendezésben levő PCB mennyiségét (dm³-ben);

¹A 3. § (5) bekezdését a [40/2013. \(V. 24.\) VM rendelet 7. § \(1\) bekezdése](#) iktatta be.

²A 4. § (3) bekezdése a [72/2013. \(VIII. 27.\) VM rendelet 10. § \(2\) bekezdése](#) szerint módosított szöveg.

144/2012. (XII. 27.) VM rendelet

a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól

Hatályos: 2023. 06. 30. –

Lekérdezés ideje: 2025.12.03 08:52:09

d) a tervezett kezelési művelet leírását, a PCB-tartalmú folyadék helyettesítésének (cseréjének) dátumát és a helyettesítő folyadék típusát;

e) a nyilvántartásba vétel dátumát, a nyilvántartásba vevő nevét.

(3)³ Ha a berendezésben lévő folyadék igazoltan 0,05 és 0,005 tömegszázalék közötti koncentrációban tartalmaz PCB-t, a berendezés a (2) bekezdés a), b) és e) pontjában előírtak mellett vehető nyilvántartásba, és azt a ”<0,05% PCB szennyezettséggel” felirattal, valamint a 3. melléklet 1. pontja szerinti címkével kell ellátni.

(4) A nyilvántartásba vett berendezést, ha 0,05 tömegszázalékot meghaladó koncentrációban tartalmaz PCB-t, a 3. melléklet 1. pontja szerinti címkével kell ellátni. Azoknak a helyiségeknek az ajtajait, ahol ilyen berendezések találhatók, a 3. melléklet 2. pontja szerinti címkével kell jelölni.

(5) A PCB kezelésére hulladékgazdálkodási engedély alapján jogosult gazdálkodó szervezet a hulladék átvételekor az átadó hulladékbirtokosnak átvételi bizonylatot ad, amelyen

a) az átadó hulladékbirtokos nevét,

b) az átadó hulladékbirtokos címét, valamint

c) az átvett PCB 2. § (1) bekezdés 3. pontja szerinti fajtáját, mennyiségét feltünteti.

(6) A hulladékkezelőnek a kezelésre átvett, elhasználódott PCB és az elhasználódott PCB-t tartalmazó berendezésben lévő PCB

a) mennyiségéről (kilogramm),

b) eredetéről (átadó neve, címe),

c) fajtájáról, valamint

d) koncentrációjáról

nyilvántartást kell vezetnie.

(7) Az (1) és (6) bekezdésben előírt nyilvántartásban a nyilvántartás készítésére kötelezett a bizonylatokkal igazolt változásokat 8 napon belül átvezeti.

9. § (1)⁴ A PCB-t tartalmazó berendezés tulajdonosa vagy üzemeltetője – ideértve a 3. § (2) bekezdésében és a 6. §-ban meghatározott berendezés tulajdonosát vagy üzemeltetőjét is –, valamint a hulladékkezelő a 8. § szerinti nyilvántartás alapján

a) a berendezés számáról, eredetéről, minőségéről – ideértve a használatban lévő, használaton kívüli vagy megtisztításra, ártalmatlanításra átvett, megtisztított vagy ártalmatlanított berendezést is –,

b) a berendezésben lévő PCB mennyiségéről,

c) a PCB anyagi minőségéről, a PCB tartalmáról, továbbá

d) az elkülönítetten gyűjtött PCB anyagi minőségéről, mennyiségéről és eredetéről (ha van ilyen a birtokában)

a hulladékgazdálkodási hatóság részére bejelentést tesz.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentés megtételéről a kötelezett minden év március 31-ig gondoskodik.

(3) A bejelentés során közölt adatok teljeskörűségéért, a bejelentésre kötelezettre vonatkozó számviteli szabályokkal, statisztikai rendszerrel, valamint saját nyilvántartási rendszereivel, mérési, megfigyelési adataival való egyezésért a bejelentésre kötelezett felel.

(4)⁵ A hulladékgazdálkodási hatóság a bejelentett adatokról nyilvántartást vezet. A hulladékgazdálkodási hatóság az adatokat a beérkezésüket követő 30 napon belül az országos hulladékgazdálkodási hatóság részére továbbítja.

(5)⁶ Az országos hulladékgazdálkodási hatóság a hulladékgazdálkodási hatóságoktól beérkezett adatokat összesíti, majd az összesített adatokat a tárgyévet követő év végéig a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter részére megküldi.

(6) Az 5 dm³-nél kevesebb PCB-t tartalmazó folyadékkal feltöltött, hulladékká vált berendezések, valamint a bennük lévő folyadékok kezelésére a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

7. Jogkövetkezmények

³A 8. § (3) bekezdése a [72/2013. \(VIII. 27.\) VM rendelet 8. §-a](#) szerint módosított szöveg.

⁴A 9. § (1) bekezdés záró szövegrésze a [15/2015. \(III. 31.\) FM rendelet 31. § a\) pontja](#), a [11/2023. \(VI. 29.\) EM rendelet 1. § a\) pontja](#) szerint módosított szöveg.

⁵A 9. § (4) bekezdése a [15/2015. \(III. 31.\) FM rendelet 31. § b\) pontja](#), a [89/2016. \(XII. 29.\) FM rendelet 17. § \(1\) bekezdés a\) pontja](#), a [11/2023. \(VI. 29.\) EM rendelet 1. § b\) pontja](#) szerint módosított szöveg.

⁶A 9. § (5) bekezdése a [15/2015. \(III. 31.\) FM rendelet 31. § c\) pontja](#), a [89/2016. \(XII. 29.\) FM rendelet 17. § \(1\) bekezdés b\) pontja](#), a [23/2018. \(X. 16.\) ITM rendelet 1. §-a](#), a [11/2023. \(VI. 29.\) EM rendelet 1. § b\) pontja](#) szerint módosított szöveg.

144/2012. (XII. 27.) VM rendelet

a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól

Hatályos: 2023. 06. 30. –

Lekérdezés ideje: 2025.12.03 08:52:09

10. § Aki elhasználódott PCB-t tartalmazó berendezést használ, üzemeltet, forgalmaz, tárol, továbbá Magyarországra behoz vagy átszállít, a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló kormányrendeletben meghatározott mértékű hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezhető.

8. Záró rendelkezések

11. § Ez a rendelet 2013. január 1-jén lép hatályba.

12. §⁷

13. §⁸

14. § (1) Ez a rendelet a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek (PCB/PCT) ártalmatlanításáról szóló, 1996. szeptember 16-i 96/59/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a rendelet a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek (PCB/PCT) ártalmatlanításáról szóló 96/59/EK tanácsi irányelv 10. cikkének a) pontja szerinti PCB-mérések két referenciamódszerének megállapításáról szóló, 2001. január 16-i 2001/68/EK bizottsági határozat végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

15. §⁹

1. melléklet a 144/2012. (XII. 27.) VM rendelethez

A PCB-től megtisztított berendezések

A Magyarországon használt PCB-től megtisztított berendezéseken letörölhetetlen, domborított vagy bevésített betűket tartalmazó táblát (címkét) kell rögzíteni, amelynek a következőket kell tartalmaznia:

PCB-TŐL MEGTISZTÍTOTT BERENDEZÉS
A PCB-t tartalmazó folyadék cseréje megtörtént:
– a helyettesítő anyag neve:
– a csere dátuma:
– a cserét elvégezte:
A PCB koncentrációja:
– a régi folyadékban tömeg%
– az új folyadékban: tömeg%

2. melléklet a 144/2012. (XII. 27.) VM rendelethez¹⁰

A hulladékká vált PCB, PCB-vel szennyezett berendezés, valamint tárgy ártalmatlanítására szolgáló műveletek

1.¹¹ A hulladékgazdálkodással kapcsolatos ártalmatlanítási és hasznosítási műveletek felsorolásáról szóló [43/2016. \(VI. 28.\) FM rendelet \(a továbbiakban: miniszteri rendelet\) 1. melléklete](#) szerinti D8 művelet.

2.¹² A [miniszteri rendelet 1. melléklete](#) szerinti D9 művelet a következők szerint:

- desztillálás,
- fázisszeeparáció (pl. emulzióbontás),
- egyéb (a hulladék kémiai tulajdonságaival összhangban lévő fizikai-kémiai kezelések).

⁷A 12. §-t a [40/2013. \(V. 24.\) VM rendelet 7. § \(2\) bekezdése](#) hatályon kívül helyezte.

⁸A 13. §-t a [89/2016. \(XII. 29.\) FM rendelet 17. § \(2\) bekezdése](#) hatályon kívül helyezte.

⁹A 15. § a [2012: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

¹⁰A 2. melléklet a [72/2013. \(VIII. 27.\) VM rendelet 7. §-ával](#) megállapított szöveg.

¹¹A 2. melléklet 1. pontja a [43/2016. \(VI. 28.\) FM rendelet 4. § a\) pontja](#) szerint módosított szöveg.

¹²A 2. melléklet 2. pont nyitó szövegrésze a [43/2016. \(VI. 28.\) FM rendelet 4. § b\) pontja](#) szerint módosított szöveg.

144/2012. (XII. 27.) VM rendelet

a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól

Hatályos: 2023. 06. 30. –

Lekérdezés ideje: 2025.12.03 08:52:09

3.¹³ A [miniszteri rendelet 1. melléklete](#) szerinti D10 művelet a következők szerint:

- a) égetés veszélyes-hulladékégető műben,
- b) egyéb termikus ártalmatlanítás (pl. plazmaégetés).

4.¹⁴ A [miniszteri rendelet 1. mellékletében](#) meghatározott D15 művelet.

3. melléklet a 144/2012. (XII. 27.) VM rendelethez

A több, mint 0,05% PCB szennyezettséggel rendelkező berendezéseken alkalmazandó felirat

1. Nyilvántartásba vett, PCB-t tartalmazó berendezésre helyezendő felirat:

A berendezés megnevezése: A PCB-t tartalmazó folyadék térfogata (dm ³ -ben): A nyilvántartásba vétel dátuma:

2. Azoknak a helyiségeknek az ajtajára rögzítendő felirat, ahol PCB-t tartalmazó berendezés található:

Vigyázat! Ebben a helyiségben PCB-t tartalmazó berendezés van.
--

¹³A 2. melléklet 3. pont nyitó szövegrésze a [43/2016. \(VI. 28.\) FM rendelet 4. § b\) pontja](#) szerint módosított szöveg.

¹⁴A 2. melléklet 4. pontja a [43/2016. \(VI. 28.\) FM rendelet 4. § c\) pontja](#) szerint módosított szöveg.